T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/586
KARAR NO : 2025/6
KARAR TR : 07/01/2025

ÖZET: 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'na dayanılarak çıkartılan Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin 40/32. maddesine muhalefet edildiğinden bahisle, davacı firma hakkında (10) uyarma cezası verilmesine ilişkin ihlal tespit tutanağının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : T. B. T. S. A. v. T. A.
Vekili : Av. M. G. A.
Davalı : Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
Vekili : Av. E. N. A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı XII. Bölge Müdürlüğünce yapılan denetim sonucunda, davacı firmanın Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin 40/32/1. maddesini ihlal ettiğinden bahisle, 30/12/2022 tarih UAB-ELK-A ve 026323 sıra nolu ihlal tespit tutanağı tutularak, 10 uyarma cezası verildiğinin davacıya bildirilmesi üzerine, davacı vekili bu tutanağın iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Bakırköy 4. Sulh Ceza Hâkimliği 24/05/2023 tarih ve D.İş No.2023/3722 sayılı kararı** ile, başvuru konusunun idari işlem olduğu, idari işlemlere bakma görevinin idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8 ve 28/1-b maddeleri uyarınca başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş, karara itiraz edilmesi üzerine, Bakırköy 5. Sulh Ceza Hakimliği 29/05/2023 tarih ve Değişik İş No:2023/3636 sayılı kararı ile itirazın reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Her ne kadar muteriz taraf iptal isteminde bulunmuş ise de; Danıştay 15. Dairesi'nin 2014/8893 E ve 2014/9361 K sayılı ilamı uyarınca, İhlal Tespit Tutanağına yönelik itirazlarda İDARİ YARGININ görevli olduğu, iptali istenen işlemin cezai bir işlem olmadığı, idari bir işlem olduğu, somut dosya incelemesinde başvuru konusunun idari işlem olduğu, idari işlemlere bakma görevinin Adli Yargının değil idari yargının görevinde olduğu anlaşılmakla; hakimliğimiz, davaya bakmakta görevsiz olduğundan, davaya bakmaya idari yargının görevli olduğu kanaatine varılmakla aşağıdaki hüküm kurulmuştur.*
>
> *HÜKÜM: (Gerekçesi Yukarıda Açıklandığı Üzere);*
>
> *1-Başvuru hakkında karar verecek olan merciin İDARİ YARGI merci olduğu anlaşıldığından; 5326 Sayılı yasanın, 27/8. ve 28/1-b maddeleri gereğince başvurunun usulden reddi ile Hakimliğimizin GÖREVSİZLİĞİNE;*
>
> *2-Başvuranın görevli mahkeme olan İSTANBUL İDARE MAHKEMESİ'NE İdari Yargılama Usulü Kanununun 9. Maddesi Kapsamında dava açması hususunda MUHTARİYETİNE..."*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fSqQ7DM - KV4dqYo - so2vmx9 - 53qvv0= ile erişebilirsin

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmış, davalı idare görev itirazında bulunmuştur.

B. İdari Yargıda

4. İstanbul 14. İdare Mahkemesi 29/12/2023 tarih ve E.2023/1412 sayılı kararı ile, davalı idarece yapılan görev itirazı üzerine, idari işlemlerden doğan uyuşmazlığın görüm ve çözümünde Mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle davalı idarenin görev itirazının reddine karar vermiş, bu karara karşı davalı vekili olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması talebi ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesini talep etmiş, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 13/02/2024 tarih ve UY-2024/15136 sayılı kararı ile, 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına yer olmadığına karar vermiştir.

5. İstanbul 14. İdare Mahkemesi 02/10/2024 tarih ve E.2023/1412, K.2024/1504 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde 2577 sayılı Kanun'un 32. maddesi uyarınca idari yargı yetkisi yönünden Sivas İdare Mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesinin 1/a bendi uyarınca davanın yetki yönünden reddine karar vermiştir.

6. **Sivas İdare Mahkemesi 21/11/2024 tarih ve E.2024/1247 sayılı kararı** ile, Mahkemelerinin bu davaya bakmakla görevli olmadığı, adli yargı yerinin görevli olduğu kanısına varıldığından ve önceden adli yargı yerince kesinleşmiş görevsizlik kararı olması nedeniyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı merciinin belirlenmesi için dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, işin incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmesine değin ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Uyuşmazlıkta, 4925 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliği uyarınca süreli ya da süresiz faaliyetin durdurulmasına ilişkin bir idari yaptırım kararının bulunmadığı, aynı veya benzer fiillerin tekrarı ve verilen uyarı cezası puanlarının belirli bir sayıya ulaşması halinde bu hususun Yönetmeliğin 70. maddesinin üçüncü fıkrası düzenlemesi kapsamında yeni bir tartışma konusu olabileceği, 10 uyarma cezasının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu. 4925 sayılı Kanun'da yapılan değişikliklerle Kanun'un yeniden düzenlendiği ve bu haliyle 4925 sayılı Kanun'da ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan Yönetmelikte görevli yargı yerine ve kanun yoluna ilişkin bir düzenlemenin yer almadığı anlaşılmıştır.*
>
> *Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde, bu Kanun'un, İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, uyarma cezasına ilişkin kararlara karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.*
>
> *Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 07.10.2024 tarih ve E:2024/315, K:2024/319 sayılı kararı da bu yöndedir.*
>
> *Bu durumda, uyuşmazlığı çözmekte görevli yargı yerinin adli yargı mercileri olduğu sonucuna varıldığından ve Bakırköy 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin 24.05.2023 tarih ve 2023/3722 D.İş sayılı kararının kesinleştiği de görüldüğünden, yukarıda aktarılan 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca, görevli yargı merciinin belirtilmesi için, Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulması gerektiği sonucuna varılmaktadır..."*

7. Sivas İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fSqQ7DM - KV4dqYo - so2vmx9 - 53qvv0= ile erişebilirsin

III. İLGİLİ HUKUK

8. 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; karayolu taşımalarını ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek, taşımada düzeni ve güvenliği sağlamak, taşımacı, acente ve taşıma işleri komisyoncuları ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği ve benzeri hizmetlerin şartlarını belirlemek, taşıma işlerinde istihdam edilenlerin niteliklerini, haklarını ve sorumluluklarını saptamak, karayolu taşımalarının, diğer taşıma sistemleri ile birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini ve mevcut imkânların daha yararlı bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır."

9. 4925 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşımacıları, taşıma acentelerini, taşıma işleri komisyoncularını, nakliyat ambarı ve kargo işletmecilerini, taşıma işlerinde çalışanlar ile taşımalarda yararlanılan her türlü taşıt, araç, gereç, yapıları ve benzerlerini kapsar.

Ancak, özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar, genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler, üniversiteler ve kamu iktisadî teşebbüslerine ait otomobillerle yapılan taşımalar, Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğüne ait motorlu taşıt ve bunların römorkları ile yapılan taşımalar, lastik tekerlekli traktörlerle çekilen römorklarla yapılan taşımalar bu Kanun hükümlerine tâbi değildir.

İl sınırları içerisindeki taşımalar ile yüz kilometreye kadar olan şehirlerarası taşımaların düzenlenmesi il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle ilgili valiliklere, belediye sınırları içerisindeki şehiriçi taşımalar belediyelere bu Kanuna göre düzenlenecek yönetmelik esasları dahilinde bırakılabilir.

Uluslararası anlaşmalar ile savaş hali, olağanüstü hal ve doğal afet durumlarında uygulanacak hükümler saklıdır."

10. 4925 sayılı Kanun'un *"Yetki belgesi alma zorunluluğu ve taşıma hizmeti"* başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Taşımacılık, acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapılabilmesi için Bakanlıktan yetki belgesi alınması zorunludur."

11. 4925 sayılı Kanun'un *"Ceza uygulaması"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 25/6/2009-5917/34 md.)

Bu Kanunda yazılı idari para cezalarını uygulamaya Ulaştırma Bakanının yetkilendirdiği Bakanlık personeli, trafik polisi ve zabıtası, trafik polisinin görev alanı dışında kalan yerlerde rütbeli jandarma personeli, sınır kapılarında görev yapan gümrük muhafaza ve gümrük muayene memurları ile bunların amirleri, terminallerde görevli belediye zabıtası yetkilidir.

Bu Kanun kapsamında faaliyet gösterenlere hangi hallerde uyarma, geçici durdurma ve iptal şeklinde idari müeyyideler uygulanacağına ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, yönetmelikte düzenlenen uyarma, geçici durdurma ve iptal şeklindeki idari müeyyidelerin uygulanmasına engel teşkil etmez."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fSqQ7DM - KV4dqYo - so2vmx9 - 53qvv0= ile erişebilirsin

12. 08/01/2018 tarihli ve 30295 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin *"Yetki belgesi alma zorunluluğu"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"Bu Yönetmelik kapsamına giren taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği, terminal işletmeciliği ve benzeri faaliyetlerde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin yapacakları faaliyetlere uygun olan yetki belgesini/belgelerini Bakanlıktan almaları zorunludur."

13. Aynı Yönetmeliğin *"Taşımacılık faaliyetlerinde genel kural"* başlıklı 8. maddesi şöyledir:

" (1) Taşımacılık faaliyetleri; ekonomik, seri, elverişli, güvenli, çevreye kötü etkisi en aza indirilecek, fert, toplum ve çevre sağlığı ile bunların güvenliğini olumsuz yönde etkilemeyecek ve kamu yararını gözetecek tarzda serbest rekabet ortamında gerçekleştirilir."

14. Aynı Yönetmeliğin *"Yetki belgesi sahiplerinin ortak yükümlülükleri"* başlıklı 40. maddesinin 32. fıkrası şöyledir:

"(32) Yetki belgesi sahipleri, faaliyetleriyle ilgili olarak Bakanlıkça yayımlanan düzenleyici işlemlere uymakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 10 uyarma verilir. (Ek cümle:RG-31/12/2021-31706 6. Mükerrer) Ancak, uluslararası taşımalara veya geçiş belgelerine yönelik Bakanlıkça yayımlanan alt düzenleyici işlemlere uymayan yetki belgesi sahipleri için bu fıkrayla belirlenmiş uyarma sayısı 10 katına kadar arttırılabilir."

15. Aynı Yönetmeliğin *"Uyarma"* başlıklı 69. maddesi şöyledir:

"(1) (Değişik:RG-21/11/2020-31311) Bu maddenin sekizinci fıkrasındaki ihlallere verilecek uyarmalar hariç olmak üzere, yetki belgesi sahiplerine uyarma verilmesini gerektiren ayrı ayrı her bir ihlal için uyarmaya konu olan ihlalin devam etmesi halinde aynı yaptırım yeniden uygulanır ve bu süreç ihlal giderilinceye kadar tekrarlanır.

(2) 40 ıncı maddenin yirminci fıkrasının (a) bendinde belirlenen sermaye haricindeki diğer değişikliklere ilişkin verilmesi gereken uyarmalar, firmanın birden fazla yetki belgesi sahibi olması halinde, her yetki belgesi için ayrı ayrı uygulanır.

(3) Yetki belgesi sahiplerinin, 40 ıncı maddenin yirminci fıkrasının (a) bendinde belirlenen değişiklikleri, kısmen veya toplu olarak aynı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlatarak yasal süresi geçtikten sonra bildirmeleri halinde, bu durum tek bir ihlal kabul edilir.

(4) Yenileme işlemi tamamlanmış yetki belgesi için, yenileme işleminden önce gerçekleşmiş olan, ancak uyarma verilmemiş ihlallere ilişkin uyarma verilemez.

(5) Yetki belgesi sahiplerinin, bu Yönetmeliğe göre verilen uyarmaları kaldırabilmeleri için, uyarma başına (Değişik ibare:RG-31/12/2021-31706 6. Mükerrer) Ek-1'de belirtilen ücreti, Bakanlık döner sermaye hesaplarına ödemeleri şarttır. Söz konusu ödemenin yapılmasından sonra uyarmalar kaldırılır. Bu ücret, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranında her takvim yılı başından geçerli olmak üzere arttırılır.

(6) Bakanlıkça, takvim yılı başından itibaren (Değişik ibare:RG-15/11/2019-30949) aylık dönemlerle re'sen yapılacak kontrollerde; yetki belgesi sahiplerinin, kontrol edilen dönem için, 40 ıncı maddenin üçüncü, dördüncü, altıncı ve onüçüncü fıkraları (Mülga ibare:RG-2/7/2021-31529) ile 44 üncü maddenin altıncı ve yedinci fıkralarındaki yükümlülüklerini yerine getirenlerin (Ek ibare:RG-31/12/2021-31706 6. Mükerrer) veya TS ISO 39001 standardına uygunluğunu belgeleyen yetki belgesi sahiplerinin, kontrolü yapılan yetki belgesi faaliyetleri için, varsa daha önce verilmiş ve henüz kaldırılmamış olan

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fSqQ7DM - KV4dqYo - so2vmx9 - 53qvv0= ile erişebilirsin

uyarmalarından, toplam 20 uyarma iptal edilir. Bu fıkranın uygulanması sırasında, iptal edilebilecek toplam uyarma sayısının 20'den az olması halinde, iptal edilecek uyarma sayısı, mevcut olan uyarma sayısı olarak değerlendirilir. Ancak, bu fıkraya göre kaldırılmış olan uyarmaların, haksız yere iptal edildiğinin sonradan tespit edilmesi halinde, iptal edilen uyarmalar yeniden verilir.

(7) (Ek:RG-15/11/2019-30949) Bu Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinin üçüncü, dördüncü, altıncı ve onüçüncü fıkraları (Mülga ibare:RG-2/7/2021-31529) ile 44 üncü maddesinin altıncı ve yedinci fıkralarındaki yükümlülüklerle ilgili, Bakanlıkça yapılacak kontroller neticesinde, yetki belgesinin geçerlilik süresi içerisinde;

a) Hiç uyarma almayanlara 1 yıllık süre,

b) En fazla 50 uyarma alanlara 6 aylık süre,

yetki belgelerinin yenilenmesi sırasında, 17 nci maddenin birinci fıkrasındaki süreye eklenir. Ancak, bu fıkraya göre verilmiş sürelerin haksız yere verildiğinin sonradan tespit edilmesi halinde, verilen süreler, ilgili yetki belgesinin ilk yenilenmesi sırasında 17 nci maddenin birinci fıkrasındaki sürelerden düşülür.

(8) (Ek:RG-15/11/2019-30949) 40 ıncı maddenin üçüncü, dördüncü ve altıncı (Mülga ibare:RG-2/7/2021-31529) fıkrasındaki yükümlülüklerle ilgili olarak U-ETDS'ye;

a) Yapılan sefere ilişkin bilgi/veri iletmeyenlere, her sefer için 15 uyarma,

b) İletilen seferlerde, sefer başına (gidiş veya dönüş) 10 adedi geçmemek üzere eksik/yanlış bilgi/veri gönderenlere, her eksiklik/yanlışlık için 1 uyarma,

c) (Ek:RG-10/1/2020-31004) Taşıtta görevli personel bilgisinin hiç bildirilmemesi veya eksik/yanlış bildirilmesi halinde, her sefer için 10 uyarma,

ç) (Ek:RG-16/7/2023-32250) Yolcu taşımacılığı faaliyetlerinde, yolcunun beyan ettiği ve Bakanlığa bildirilen/iletilen varış noktasından önce inen yolculara ilişkin bilgilerin, bu hususun gerçekleştiği andan itibaren 30 dakika sonrasına kadar bildirilmemesi/iletilmemesi durumunda her yolcu için 5 uyarma, yetki belgesi sahibine verilir. Ancak, bu maddeye göre yaptırım uygulanan firmanın, bu kabahatinin sonradan suç unsuru teşkil ettiğinin tespiti halinde, yetki belgesi sahibine ayrıca 150 uyarma verilir."

16. Aynı Yönetmeliğin *"Geçici durdurma ve yetki belgesi iptali"* başlıklı 70. maddesinin 3. ve 4. fıkrası şöyledir:

"(3) Yetki belgesi sahibine verilen ve kaldırılmamış olan uyarmaların sayısının 150 adede ulaşması ve bu hususun tebliğini izleyen 15 gün içinde ödeme yapılarak uyarmaların sayısının 150 adedinin altına düşürülmemesi halinde, ihlale konu olan yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur. Bu şekilde yetki belgesi kapsamında geçici olarak faaliyeti durdurulanların, gerekli ödemeyi yaparak uyarmaların sayısını 150 adedin altına düşürmeleri halinde, yetki belgesi faaliyetlerine izin verilir.

(4) 40 ıncı maddenin üçüncü, dördüncü, altıncı ve onüçüncü fıkraları (Mülga ibare:RG-2/7/2021-31529) ile 44 üncü maddenin altıncı ve yedinci fıkralarının; bir yıl içerisinde 30 kez ihlal edildiğinin tespiti halinde, firmanın ilgili yetki belgesi kapsamındaki faaliyeti üç gün süreyle durdurulur. Sürenin hesabında, ilk ihlalin tespit edildiği tarih esas alınır."

17. Yönetmeliğin *"İdari para cezası ve diğer idari yaptırımların birlikte uygulanması"* başlıklı 72. maddesi şöyledir:

"(1) Kanunda öngörülen idari para cezaları, Kanunda ve bu Yönetmelikte düzenlenen uyarma, geçici durdurma ve iptal gibi idarî müeyyidelerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(2) Birden fazla kabahatin bir arada işlenmesi halinde her kabahat için ayrı ayrı idari para cezası uygulanır.

(3) Kanun veya bu Yönetmeliğe muhalefet nedeniyle, elektronik ortamda tespit edilecek kabahat ve ihlal için, denetimle görevli Bakanlık personeli gıyaben işlem tesis eder."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fSqQ7DM - KV4dqYo - so2vmx9 - 53qvv0= ile erişebilirsin

18. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)
(1) Bu Kanunun;
a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,
b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır."

19. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.
(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

20. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;
a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,
b) İşyerinin kapatılması,
c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,
d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,
gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"

21. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1.ve 8. fıkrası şöyledir:

"(1)İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir.
(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

22. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/01/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargının dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fSqQ7DM - KV4dqYo - so2vmx9 - 53qvv0= ile erişebilirsin

B. Esasın İncelenmesi

23. Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

24. Dava, Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin 40/32. maddesine muhalefet edildiğinden bahisle, davacı firma hakkında (10) uyarma cezası verilmesine ilişkin 30/12/2022 tarih UAB-ELK-A ve 026323 sıra numaralı ihlal tespit tutanağının iptali istemiyle açılmıştır.

25. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, Kanun'un 19. maddesinde sayılan yaptırımlar saklı tutulmak kaydıyla, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

26. 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesine, 5560 sayılı Kanun ile eklenen sekizinci fıkrasında, idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

27. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

28. İncelenen uyuşmazlıkta, 4925 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliği uyarınca süreli ya da süresiz faaliyetin durdurulmasına ilişkin bir idari yaptırım kararının bulunmadığı, aynı veya benzer fiillerin tekrarı ve verilen uyarı cezası puanlarının belirli bir sayıya ulaşması halinde bu hususun Yönetmeliğin 70. maddesinin üçüncü fıkrası düzenlemesi kapsamında yeni bir tartışma konusu olabileceği, 10 uyarma cezasının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4925 sayılı Kanun'da yapılan değişikliklerle Kanun'un yeniden düzenlendiği ve bu haliyle 4925 sayılı Kanun'da ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan Yönetmelikte görevli yargı yerine ve kanun yoluna ilişkin bir düzenlemenin yer almadığı anlaşılmıştır.

29. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde, bu Kanun'un, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, uyarma cezasına ilişkin kararlara karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fSqQ7DM - KV4dqYo - so2vmx9 - 53qvv0= ile erişebilirsin

30. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Sivas İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile, Bakırköy 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 24/05/2023 tarih ve D.İş No.2023/3722 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Sivas İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Bakırköy 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 24/05/2023 tarih ve D.İş No.2023/3722 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/01/2025 tarihinde, Üyeler Nilgün TAŞ, Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fSqQ7DM - KV4dqYo - so2vmx9 - 53qvv0= ile erişebilirsin

KARŞI OY

Dava, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanun'u uyarınca çıkarılan Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin 69, 70 ve 72. maddeleri kapsamında uygulanan idari yaptırım niteliğindeki işleme dayanak oluşturmak üzere düzenlenen tutanağın iptali istemiyle açılmıştır.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde, bu Yasanın; İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde; diğer genel hükümlerinin, İdarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanacağı; 16. maddesinde, kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımların, idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret olduğu; idari tedbirlerin, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler olduğu öngörülmüş; Kanun'un 27. maddesinin 8. fıkrasında ise, İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında, aynı kişi ile ilgili olarak İdarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; İdarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının bu işlemin iptali istemiyle birlikte İdarî yargı yerlerinde görüleceği hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan; iptal davalarının konusunu, ilgililerin hukukunu etkileyen, bu özellikleri nedeniyle de idari yargı düzeni içinde yargısal denetime tabi tutulan idari işlemler oluşturmaktadır.

İdari işlem; idarenin, hukuk aleminde değişiklik, yenilik doğuran irade açıklaması olup; bir tasarruf veya kararın idari işlem sayılabilmesi için, idari makamca verilmiş olması ve idarenin, idare hukuku alanında gördüğü idari faaliyete ilişkin olması gerekmektedir.

İdari makamların, idari faaliyetin görülmesi sırasında kullandıkları kamu gücü ise, söz konusu makamlara, bireyler ile girdikleri ilişkilerde, onların iradesinden bağımsız bir şekilde, hatta karşıt iradelerine rağmen, tek yanlı olarak hukuki sonuçlar ve etkiler yaratabilecek işlemler yapabilme yetki ve yeteneği tanıdığından, kamu gücünün kullanılmasından doğan uyuşmazlıkların idari yargı yerinde görülmesi gerektiği açıktır.

Uyuşmazlık, davacıya Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin 69. maddesi uyarınca uyarma cezası verilmesine yönelik olarak tutulan ihlal tespit tutanağından kaynaklanmakta olup; karayolu taşıma mevzuatının yetki belgesi sahiplerine yüklediği yükümlülüğün yerine getirilmesinin sağlanması için, davalı idarece kamu gücüne dayalı olarak, tek yanlı irade beyanı ile tesis edilen dava konusu işlemin iptali istemiyle açılan davanın, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerine yönelik bir niteliği bulunmamaktadır.

Buna göre idari yaptırım uyuşmazlığından kaynaklanmayan, karayolu taşıma mevzuatının yetki belgesi sahiplerine yüklediği yükümlülüğün yerine getirilmesi amacıyla idarenin kamu gücüne dayanarak tek yanlı irade beyanı ile tesis ettiği bir idari işlemden doğan uyuşmazlığın görüm ve çözümü idari yargı yerinin görevine girmektedir.

Açıklanan nedenlerle, yukarıda yer alan kanun hükümleri uyarınca davanın görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli olduğundan adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz.

Üye	Üye	Üye
Nilgün Taş	Ahmet ARSLAN	Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden fSqQ7DM - KV4dqYo - so2vmx9 - 53qvv0= ile erişebilirsin